

nefalsificată și astfel să se delătore nedreptatea ce au suferit-o popoarele cislaitane timp de 30 de ani.

Aceste popoare nu mai voesc să sufere, ca Ungaria să exploateze și de-aci încolo și să sărăcească partea apusana a monarhiei. Tote țările cislaitane sunt de acord, că Ungurii trebuie să plătescă în viitor, ceea ce după drept să vine pe partea lor.

Viitorile alegeri pentru parlamentul vienes vor dovedi unirea tuturor popoarelor cislaitane în a se apăra contra exploatarei lor financiare în folosul celeilalte părți a monarhiei.

Maghiarii cu intrigile lor dela curte, ce se țin pe după culise, pot să răstorne pe contele Badeni, pe care noi nici că-l vom apăra; dar dacă Maghiarii cred, că le va succede vre-o dată a cuceri parlamentul vienes în favoarea postulatelor lor nedrepte, atunci sunt în mare rătăcire, căci nu le va succede a face să se compună un astfel de parlament, ori cât de mult s'ar încorda, nici chiar dacă și-ar strămuta brutalul lor aparat electoral la Viena.

Astăzi întregul parlament austriac face front în contra mândriei brusce și a pretenziunilor nedrepte maghiare. În anul viitor domnii Maghiari vor vedea, că vor avea să poarte infricoșate lupte.

Sarcina, ce ne-au impus-o Maghiarii, nouă popoarelor cislaitane, trebuie să o scuturăm de pe spinarea noastră și puțin ne va importa și gena, dacă contele Badeni va fi ministru-președinte ori altul. Căci cauza pentru care se poartă războiul nu este o chestiune personală, ci este o cauză importantă, pentru care toate popoarele cislaitane s'au angajat cu totă puterea și această cauză numai aceste popoare o pot rezolva.

Aceste popoare n'au nici o frică de Maghiari, căci s'au saturat de a mai suferi ca fudulia și îngâmfarea maghiară să se jöce cu banii și cu bunăstarea lor. În viitor Maghiarii nu vor mai trata asupra convențiilor financiare și economice cu ministrul-președinte, ci vor trebui să trateze cu toate popoarele cislaitane. Și dacă d-nul ministru-președinte ar fi inclinat să jöce după pofta lor, tot nu le va folosi nimic Maghiarilor. De aci vine vigelia, ce s'a deslănțuit în toate țările cislaitane în contra contelui Badeni. Ceea ce a voit să dobândească contele Badeni, n'a dobândit, el trebuie să vadă din toate, că prin aceea, că s'a străduit a dispune mai bine partidele pentru Maghiari, a comis o mare eröre politică.

Situația nesănătoasă și nenaturală de până acuma a popoarelor cislaitane, le păgubesc foarte mult. Ea trebuie deci să se schimbe și în năsuința lor de-a o schimba, reprezentanții popoarelor nu se tem de nimic.

Din Pesta răsună deja amenințarea, că dacă popoarele cislaitane nu vor ceda,

se va înălța ideea kossuth-istă în mai mare măsură ca până acum. Ei dic, că uniunea reală, ce există azi între Austria și Ungaria, nu este o necesitate. Cine să se témă însă de domnii Maghiari. Directorul camerei comerciale din Praga li-a spus-o cu drept cuvânt, că statul lor n'ar pute să supraviețuească izolat nici măcar timpul ce se cere pentru denunțarea convenției vamale. Și ce privesc uniunea personală, realizarea idealului kossuth-ist, Maghiarilor le lipsesc banii, căci Austria nu va mai lua asupra și doua öra datorii, pe cari dumnealor nu le plătesc nici-odată.

Una e clar. Cislaitania va trebui să prefere în privința financiară și economică uniunea personală, decât uniunea reală nu s'ar mai pute susține decât numai prin continue jefuri mari din parte-i, ce cad numai în folosul Maghiarilor. De aceea uniunea personală nu pöte fi și nu va fi nici-odată un mijloc de spaimă pentru popoarele Cislaitaniei.

Dacă domnii Maghiari vorbesc de-o astfel de constituire a monarhiei habsburgice numai ca să ne facă să reînnoim pactul dela 1867, atunci suntem datorii a le răspunde, că de atunci multe s'au schimbat în Austria, în Ungaria și în monarhie, de cari aderenții politice uniunii personale trebuie să țină seama.

Maghiarii nu se gândesc, că devenind un stat independent vor juca un rol cu mult mai mic, decât acum, când plătesc pentru cheltuelile comune ale monarhiei numai 30 procente. Și cine le-ar mai imprumuta miliția ca să-și pöta duce la sfârșit alegerile printre Slovaci, Români și Serbi?

Dacă cineva are cauză a se teme de uniunea personală, atunci ceștia sunt Maghiarii. De aici ar urma deci învățătura, că Ungaria însăși trebuie să se străduască a face, ca uniunea reală între Austria și Ungaria să pöta exista mai departe și ca popoarele cislaitane să nu-și dorască uniunea personală.

Comersul festiv în memoria lui Roth.

Brașov, 25 Noembrie n.

Compatrioții noștri sași din Țera Bârsei au serbat ieri în sala cea mare a „Redutei“ orașenesci din loc aniversarea de-o sută de ani a nașterii marelui lor bărbat Ludovic Stefan Roth.

A fost o serbare națională isvorită din sentimentul de pietate a urmașilor față de marele lor antecesor, a fost un tribut de recunoștință activității epocale a acestui bărbat și un omagiu de iubire sinceră memoriei aceluia, care pentru nămul său și-a sacrificat totul: activitatea unei vieți și însăși viața.

S'a întrunit flörea societății să-

șesci din loc și jur și cu demnitatea impusă de moment au sərbătorit memoria acestui mare bărbat, deși se simția presiunea grea a atmosferei politice în care trăim. Faptul, că în apretierea activității și vieții lui Roth, care a fost eminent națională și a fost strins unită cu stările politice ale Ardealului în prima parte a secolului — a apăsas greu asupra sufletelor celor prezenți.

Scim, că autoritățile au oprit în unele a admis-o numai sub condițiunea, să se evite ori-ce atingere său gloriificare a activității politice a lui Roth. Urmarea a fost, că comitetele arangiatöre din Sibiu și Reghin au abstat dela ținerea sərbării, vöcându-se puși în imposibilitate de-a serba în mod demn memoria lui Roth.

În contrast cu aceștia, au aflat de bine Sașii din Brașov să serbeze aniversarea nașterii lui Roth și cu restricțiunile polițiale, și de fapt au și evitat cu o gröză penibilă totul, ce s'ar pute aduce în legătură cu nefirescile stări politice de astăzi și de acum cinc-șeci ani.

Deși nimeni nu și-a putut ascunde gravitatea situațiunei, mărită și prin impasul în care au ajuns Sașii cu politica lor guvernamentală, totuși s'a sərbătorit destul de demn memoria lui Roth.

În cele urmätöre lăsăm să urmeze raportul nostru special:

Comersul festiv a avut loc în sala cea mare a Redutei orașenesci, care deja pe la örele 7 $\frac{1}{2}$ era îndesuită de public ales. Dintre onorațorii săsesci am observat pe d-nii: Oskar Wittstock, vicarul bisericii ev. luth., Dr. Fr. Jekel vice-prefectul comit. Brașov, primarul Brașovului Jacobi, decanul Fr. Herfurth, parochul orașului Fr. Oberth, căpitanul de poliție Fr. Hiemesch, directorul gimn. Iul. Gross, preotul Fr. Sindel și m. a.; dintre Români am observat pe d-nii: Diamandi I. Manole și Dr. V. Branisco. Sașii din întreaga Țera Bârsei au fost reprezentați prin delegați.

Balconul era întreg ocupat de public de dame din elita societății săsesci din loc și jur.

Maghiari și alți străini n'am observat. Sala era simplu arangată, fără de nici o decoratiö, afară de stögl reuniunei de gimnastică săsesci din loc. Scena reprezenta o odă în stil roman, ér în fund avea portretul lui Roth în mărime naturală.

Drept introducerea a executat capela orașenescă sub conducerea dirigentului Brandner, uvertura la „Rienzi“ de R. Wagner.

Comersul festiv s'a început precis la 8 öre sub conducerea președintului Henrik Oberth, care conform usului avea peste pept

șarpa cu colorile Ardealului, mănșă de sorimă și sabiă. Cântarea de introducere a fost öanteul de comers: „Brüder reicht die Hand zum Bunde“.

Primul toast l'a rostit profesorul gimn. Carol Frätschkes, pentru monarch și patriă. Oratorul constată, că la töte conveniriile săsesci primul cuvânt este dedicat Monarchului, față de care și-a păstrat poporul săsesci în töte timpurile fidelitate, chiar și în timpuri când monarchul și uitase de Sași; cu atât mai mult înșă au să fiă acum cu trup și suflet pentru Monarch, când la diferite ocașuni a dat dovești cât de mult iubesc poporul săsesci. Proba cea mai recentă este răspunsul călduros al Monarchului la felicitarea președintului „Sachsentag“-ului. Totodată ține oratorul să-și exprime și sentimentele de grațitudine față de patriă, care i-a primit ospital și le-a dat posibilitatea să se devölte și să-și păstreze intactă individualitatea națională, de și au fost și timpuri grele, în cari părea că patriă nu mai voesc să-și cuprindă fiil săi. Sunt și momente de durere, cum este momentul care i-a întrunit astăzi. Perpetueze-se această durere în inimile Sașilor, dör fără ură și dor de răsbunare. Închină pentru Monarch și patriă. Publicul a primit toastul cu strigăte de „Hoch!“ și a intonat apoi „Gott erhalte!“

După aceea a executat corul reuniunei de cântări „Männergesangverein“ compozițiunea lui Kremser „Im deutschen Geist und Herzen sind wir eins“.

Discursul festiv l'a rostit directorul șöcolii de fete Karl Thomas, care ținându-se de firul schiței biografice a apreciat importanța lui Roth pentru Sași, evitând cu multă precauțiune ori ce s'ar fi putut referi la stările politice ale țării. Din schița biografică estragem urmätörele:

Stefan Ludovic Roth s'a născut la 24 Noembrie 1796 în Mediaș. Studiile primare și gimnasiale și le-a făcut în Mediaș și Sibiu. În 1817 a plecat la Tübinga, unde a sorbit și el din spiritul renașterii germane. La 1818 a plecat în Elveția la Pestalozzi, unde a stat până la 1820. În 1820 a făcut doctoratul în Tübinga și a plecat spre casă. A fost îmbiat cu posturi strălucite în Germania, dör el a preferat să se reîntörcă acasă și să-și pună puterile în serviciul nămului său. Umbla cu mult planuri reformatorice pe terenul învățămăntului, dör nepăsarea compatrioților săi și reacționarismul guvernului a zădărnicit totul. Ca învățător, profesor, capelan și pred a lucrat pe töte terenurile pentru ridicarea economică, culturală și politică a poporului său. A înființat la Mediaș primul teren de gimnastică în Monarchia după sistemul lui Iahn. A luat parte ca conducător în mișcările anului 1848 și 1849, a fost denumit de generalul Puchner în comitetul de pacifiicare și trimis ca prefect pe Țeră-nave, pentru faptul acesta a fost apoi tras

camerar, Ioan Papp din Cricău, Ioan Pap din Șard și doi oficeri împărătesci: Muntzath și Schöndruk.

Urměză plânsörea femeii Anica Varodi, vöduva lui Benjamin Seres. Acesta era notar la Benic și, după ce au început Românii a se mișca, a voit să se depărteze de-acolo, dör Românii l'au asigurat, că nu i se va întâmpla nimic rău. Într'aceea au venit într'o nöpte mulțime mare*), i-au ridicat cu patru copii, i-au dus și i-au închis într'o casă, unde nu puteau nici răsufla, fiind-că erau mai mult de 70 acolo. A doua zi i-au scos la aer curat și i-au așezat lângă o gröpă. Acolo Savu Mitru a întreat-o pe ea (pe vöduva), unde sunt banii, ce i-a căpätat pentru vin. Eu i-am spus — dicte femeia, — dör el nu s'a mulțămît, ci m'a tras la o parte. Atunci s'a început măcelărirea. Mai întâi pe bărbatul meu l'au lovit în cap, apoi pe ceilalți, numai pe d-ra Maria Pál au cruțat-o, pentru-că s'a învoit să fiă nevasta unui fecior român, anume Toma George.

Cu ocașiunea asta căți-va bătrâni și

*) Da, după bătaia dela Cricău — Aut.

femei au rămas cu viață în sat, dör mai târziu un hoșțitar, anume Istrate George, după acesta Savu Mitru, Bucur Mitru și Kerekes Marton i-au omorit și pe aceștia. Lista numelor celor omoriți e urmätörea: (Urměză cu numele și etatea 64 de masacrati, între cari 6 Jidani; mai încolo urměză numele vöduvelor și a orfanilor, pe cari suplicanta nu i-a numărat.)

Pentru măcelărirea celor însemnați în listă, numai Kerekes Marton și Istrate sunt în închisöre, ceilalți ucigași sunt liberi. După-ce s'a restabilit ordinea, Savu Dumitru nu a negat, că i-ar fi luat banii, dör a afirmat, că i-a dat la popa din Galda, însă fiind-că acesta încă a fost amestecat în lucru, ea nu și-a putut redobândi banii. Se rögă, ca vinovații să se pedepsescă și să-și despăgubescă.

Declarațiunea lui Iancu făcută în lagörul dela Alba-Iulia d-rului Knöfler, privitöre la uciderea administratorului c. r. Nemegeyi János.

Dacă ar fi fost el (Iancu) la Zlagna, măcelărirea nu s'ar fi întâmplat. Altmintre scie bine cine a lovit și omorit pe

Nemegeyi, pentru-că respectivul i-a dat lui pughilarul (zsebkönyv), ce l'a luat din pusușarul lui Nemegeyi, care pughilar și acum e la el. Dönsul a și dăruit pe făptuitor.

Urměză învoirea, ce s'a făcut în 31 Octomvre la Ighiu de-o parte între șapte mari proprietari și Români, pentru cari e subscris numai preotul greco-unit Pap Miklos*), de altă parte prin care Ungurii să lögă a depune armele, adecă pusele cele milităresci, ce le căpätaseră din cetate, rezervându-și cele private, ce le avură și până atunci. Prin această autorul „Cărții negre“ vré să probeze, că proprietarii din Ighiu, în urma învoiei, au predat armele și că, fiind desarmați, au fost uciși. La această observare vom reveni.

În nr. 128 din 11 Maiu la pag. 12 arată autorul „Cărții negre“, cum după proclamațiunea Gubernatoriului, prin care se scutia persöna și averea tuturor, au omorit 6 tribunii călări, pe dirigötorul Escelenței Sale baronului Banffy Miklos la

*) Noi scim, că paroch unit la Ighiu a fost Nicolae Străjian său „popa Cula“, ér Pap Miklos său „popa Culița“ era la Șard. — Aut.

Băgău, asemenea și pe feciorul de casă („inaș“) al lui Boer Ferencz la Hopărta, cari amöndoi aveau cu sine carte de salvagarda dela comanda c. r. și pașapoarte în regulă.

Între tribunii pomeniți mai sus probabil a fost și Muszui*) dela Lörinczmaran, care a fost spaima a tot ținutul. Acesta a fost negreșit, care a pustiit în cel mai crunt mod pe bogatul econom Nagy Pál din Șoimuș. „Ori-cât a stăruit autorul, ca ucigötorii dirigötorului dela Gânbas și ai feciorului de casă din Hopărta să fi trasi în cercetare și pedepsiți, nu a putut isbuti, pentru-că țeranii (maghiari?) nu vréu să mărturisescă, ca să se strige cu Românii și să se espună la răsbunarea acestora. În asemenea împrejurări încă și astăzi (1855), cum s'ar pute afla în siguranță proprietarul de pământ în ținuturile acestea?

(Va urma)

*) De acest tribun nu am mai auzit, cetit unde-va până acum. Va fi fost un boț de profesiune. — Aut.

indecată după ce a căzut Ardealul în mâna insurgenților maghiari și condamnat la moarte, a fost împușcat la Clușiu.

Discursul avântat și cu multă rutină istorică predat a emoționat adânc sufletele ascultătorilor.

Au mai tostat preotul Fridrich Schiel pentru viitorul Sașilor, dorind ca înaltele lor aspirații, care s'au contopit atât de armonios în individualitatea lui Roth să devină productivitatea întregului popor săsesc, căci numai atunci va pute privi fără teamă în viitor.

Profesorul Albert Schiel a tostat pentru tinerime, care este mândria nemului săsesc și care este chemată să apere cele mai sfinte tesaururi ale națiunii săsesci.

Reuniunile „Männergesang“ și „Liederabend“ au executat cântece naționale săsesci, iar 16 membri ai reuniunii săsesci la gimnastică au executat cu multă precizie și eleganță un exercițiu cu bețe de fer.

Era deja după mezul nopții când a început prezidiul comersului cu cântecul: „Stimmt es mit hellem, hohem Klang“.

CRONICA POLITICĂ.

— 13 (25) Noemvrie.

Mâine, Joi, se vor deschide camerele de ședință prin Majestatea Sa. Încă astăzi, în ziua de Nov. n., camerele își țin prima ședință; în camera magnaților președintele își va prezenta raporturile sale, iar în camera deputaților se vor prezenta mandatele deputaților și președintele va raporta despre starea tronului. Mâine, Joi, la 12 din ziua următoare se va deschide solemn prin monarch, iar se va vesti mesajul său de tron.

Acum, după ce pretutindenea în Ungaria s'au sfârșit alegerile de deputați, rezultatul definitiv al alegerilor este următorul: Dintre 413 deputați, 289 sunt de-a dreapta, 124 de-a stânga și 4 de-a mijlocului („liberari“) (între aceștia cinci mandate duble, asupra cărora se va hotărî mai târziu), 49 de-a dreapta și 10 de-a stânga, 34 ai partidei „naționale“, 21 ai partidei populare, 9 ai fracțiunii Ugron și 11 fără partid. Dintre aceștia de pe dreapta, 4 e mai mult sigur, că au intrat în fracțiunea liberală, vor vota însă cu această fracțiune vre-o 8 înși. Opoziția numără, în total, toate celelalte fracțiuni și chiar și cei fără partidă, numai 124. De-a dreapta, ca partidă „liberală“ are o majoritate absolută de 165 voturi.

O telegramă din Petersburg aduce o veste, care lasă a se conchide, că și în Rusia a început în fine să sufie un vânt liberal. Anuma se spune, că consiliul de ministri a dat săptămâna trecută mai mult libertate editorilor de ziare permișiunea, de-a scrie o serie de ziare nouă, între care și unele pe principii liberale. Aceste ziare nu trebuie să supuse la nici o cenzură preventivă. Același procedeu a guvernului se dăce, că a început să se facă o impresie în Rusia și se speră că va fi un început pentru mai multe reforme radicale, ce ar tinde la îmbunătățirea situațiunii interioare a țării.

SCRIRILE ȚILEI.

— 13 (25) Noemvrie.

Pentru parohia vacantă de cl. I din parohia veche se publică concurs în numărul de azi al „Telegrafului Român“. Termenul de concurs este 30 de zile de la data prezentei publicării. Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt socotite în total cu 810 fl., pe lângă casa parohială. Concurenții au a se prezenta, în ziua de concurs, în vre-o Duminecă înainte de 10 în biserica din această parohie și să-și arăte aptitudinile lor în cele două cereri a se adresa oficiului parohial gr. or. al Brașovului, de unde se va lua și informațiunii mai de aproape starea parohiei.

— 0 —
Asupra ocupării scaunului episcopesc din Lugoj, după cum li-se anunță din Roma, se va hotărî în Consiliul papal, ce se va întruni în 30 Noem-

vre n. c., va să dăce peste câte-va zile. Cu ocaziunea aceea se va hotărî și asupra ocupării scaunelor episcopesci romano-cat. din Biserica albă și din Rozsnyo.

— 0 —

Alianță ceho-slovacă. În Praga s'a constituit o nouă reuniune cu numele: „Ceskoslovenska jednota“. Pe ziua de ieri, această reuniune a arangiat o serată, cum se dăce în apel, cu scop ca să se dea deslușiri directe asupra raporturilor între Slovaci și să se manifesteze în mod solemn solidaritatea reciprocă între cele două națiuni, Cehi și Slovaci. La această festivitate au anunțat, că vor lua parte conducătorii Slovacilor ca oșpeți, între cari Svetozar Hurban-Vajenski, Matei Dulla, Dr. Stodora și alții. Preotul evanghelic slovac Holuby va ține o disertație intitulată: „Icôna din Trencin“ și cântăreții slovaci s'au angajat a se produce cu această ocaziune.

— 0 —

Alma de Dunca Schiau. Despre mărtea tinerei d-ne Alma Merritt născ. de Dunca Schiau comunică foile budapestane o epistolă, pe care mama frumoasei Alma a adresat-o amiceii sale, baronesei Horváth-Splenyi. Epistola e de următorul cuprins: Iubită baronesă! Este o întâmplare înfricoșată, Nefericita Alma suferă de durere de masele și înainte de-a pleca la teatru, Sâmbătă în 14 c., cu soțul său George și cu vărul său, voi să-și aline durerea cu cocaină; și ea a luat mai mult decât era prescris. La 6 ore luă cocainul și la 8 era mortă. Mai multe nu-ți pot istorisi. D-Ta o cunosc încă ca copilă, astfel soii tot, totul soii. Alma era în otelul Cecil din Londra, toate au fost oficiose constatate; cazul a produs mare emoțiune în Londra. Eri s'a celebrat prohodul. Rămășițele pământești au fost transportate la New-York pentru de-a fi puse în cripta familiară Merritt. — Nefericita amică a d-tale: *Constanța de Dunca Schiau.*

— 0 —

Cununia. D-l Eugen Brote ne face cunoscut căsătoria sa cu d-sora Adelina de Heldenberg. Felicitările noastre.

— 0 —

O voce în contra celibatului. În limba maghiară a apărut o broșură intitulată „Celibatul său necăsătorie obligatorie a preoților“. Autorul broșurei se vede a fi un preot catolic; el combate instituțiunea celibatului, arătând, că celibatul nu este o instituțiune divină, ci umană. Se provoacă la „multele și fatalele neajunsuri, ce le-a adus instituțiunea celibatului asupra societății dela început și până azi“, iar în consecință cere, că „deore-ce această cestiune nu este o cestiune internă ținătoare exclusiv de biserică, ci este o cestiune deschisă a societății întregi“, societatea să urgiteze rezolvarea acestei cestiuni după principiul, că nu poporele sunt pentru biserică, ci biserică este pentru popor.

— 0 —

Impăratul Wilhelm și onoarea ofițerilor. După o comunicare a fôiei „Vorwärts“, împăratul Wilhelm II se fi dăce cu ocazia revistei, ce a ținut-o gardiștilor de nou asentați: Tunica, ce-o poartă d-nii ofițeri este tunica mea și cine se atinge de ea, se atinge de tunica mea.

— 0 —

O babă de 112 ani. În Conop a răposat țilele acesteia țeranca română Rosalia Luca, care a trăit tocmai 112 ani. Dintre 9 fii ai săi mai este în viață numai cel mai tânăr, cu numele Pavel, care încă este un moșneag de 76 ani. E de notat, că bătrâna babă mai avea încă câțiva dinți, pe cari i-a dus cu sine în mormânt.

— 0 —

Concert filarmonic. Mâine, Joi, în 26 Nov. st. n., va avé loc în sala cea mare a Redutei primul concert filarmonic al societății filarmonice din loc, sub conducerea dirigentului Anton Brandner. Programul e: 1) Symphonia Nr. 3 A-moll de Mendelssohn, 2) Uvertura la Richard al III-lea de Volkmann și 3) Suite pentru orhestru din balletul „Cave-Noisette“ de Tschaiakowsky. Începutul precis 8 ore.

„Francia se uite și se se împace!“

În totă presa europeană s'a făcut amintire despre un articol senzațional al ziarului rusesc „Peterburske Vedomosti“, în care s'a predat cu multă căldură pentru împăcare între Francia și Germania. Am fost luat și noi notiță despre acest articol și credem de interes a comunica acum mai pe larg ceterilor noștri mersul ideilor numitei foi rusesce, care a sfătuit pe Francezi să uite de anul 1870 și să se împace cu Germania. Neunirea între Francia și Germania ține aceste două mari state în stare continuă de înarmare cea mai intensivă — dăce „Peterb. Ved.“ — și acesta este cauza, că totă Europa a reoăcut în starea militarismului ca în vechime și în evul mediu. Dacă această neînțelegere și neunire ar privi numai pe Francia și Germania singure, celelalte state ar pute să aștepte în liniște până ce s'ar aplana această neunire între cele două state; durere însă, acest rău a trecut deja de mult peste granițele celor două state și au tras după sine și poporă, cari nici cu gândul nu s'au împărțit la cërta dintre Germani și Francezi.

Nu e deci mirare, că în Europa se manifestă dorința generală, ca războiul dintre Francia și Germania să izbucnească cât mai curând, căci în general acest războiu e considerat de o mișcă de oră ca un rău mai mic, decât a fost până acuma și este pacea înarmată. De aceea fôia din Petersburg propune o modalitate, prin care s'ar pute ca Europa să scape de sarcina grea a militarismului fără războiu.

Țarul Rusiei a călătorit prin Europa, precum este în genere recunoscut, ca principale al păcii și de aceea e posibil ca sfatul, ce vine din Petersburg, ca Francia să se împace cu Germania fără războiu, să fi primit cu sinceritate de ambele părți. Francia și Germania au făcut tot posibilul să câștige bunătatea Țarului și să-și asigure amicitia lui. Politica fôiei din Petersburg tinde acum de-a aduce un mare serviciu ambelor state și de-a crea o mare operă spre binele întregii Europe.

„Francia trebuie să uite anul 1870!“ Această este o condițiune tocmai pentru Francia mai aspră, decât ar fi pentru oricare alt stat și națiune. Gazeta din Petersburg se silesc de-a potoli sentimentele în punctele cele mai dureroase și grele și admoniază, dăcând, că și alte state au trebuit să uite de cele mai grave lovituri. Rusia a trebuit să uite chiar și de anul 1854, și cu privire la Germania anul 1866. La 1854 Francia nu a păgubit mai puțin pe Rusia, decât Germania pe Francia la 1870, și totuși Rusia este astăzi cel mai bun amic al Franceiei. Rusia a uitat tot răul, ce l'a suferit înainte cu 42 de ani din partea Franceiei și a Angliei.

Țarul în schimb a adus Franceiei cel mai neprețios dar, el când a pășit pe teritoriul francez a îmbrățișat înaintea lumii întregi pe președintele Republicei și Rusia se gândesc acum cum va primi Francia sfatul rusesc. Alsacia și Lorena au, de sigur, un foarte mare preț pentru Francia, dar mai sunt pe lumea această și alte teritorii; unde politica rusescă pôte să aducă Franceiei mari servicii.

Delăturarea dușmăniei dintre Francia și Germania pôte să esă spre binele celei dintâi, numai ceva bună-voință din partea Franceiei este de lipsă. Așteptăm, dăce „Vedomosti“, cu încordare răspunsul Franceiei.

Provocare.

Blașiu, 24 Noemvrie 1896.

După-ce de nenumărate ori am rugat atât privatim cât și pre cale ziaristică pe acei P. T. domni, cari ne datoresc pentru opurile: „Epistole către un preot tânăr“ partea I și II și „Pregătire la moarte“, dăce cea mai mare parte nici până în prezent nu au satisfăcut acestei provocări, subscriși în numele societății teologilor români gr. cat. din Blașiu, îi rugăm și provocăm încă odată și pentru ultima oră la achitarea datoriei.

Când societatea noastră s'a nisuit a pune la dispoziția Venerabilului Cler nisece

opuri atât de valoroase și atât de necesare pentru un adevărat păstor sufletesc, — și când spre acest scop nu a cruțat ostenelele, dăce mai vârtos speșele avute cu edarea opurilor susamintite; atunci cu tot dreptul credem, că interesul societății noastre preținde, ca fiă-care să-și achiteze cât mai curând datoria.

Am dăce-o această în speranță, că nu vom fi nevoiți a recurge la alte mijloace pentru redobândirea averii societății noastre.

Pentru Societatea de lectură „Inocențiu M. Clain“ în Blașiu.

Mihail Ilieș, Demetriu Racoțan,
președ. soc. secret. soc.

ULTIME SCIRI.

Londra, 24 Nov. „Daily Maily“ se ocupă de un plan de împărțire a Turciei, pe care plan dăce, că Țara l'ar fi recomandat împăratului german într-o scrisoare adresată lui. După acest plan împărțirea s'ar face astfel: Rusia ar căpăta Asia mică, Austro-Ungaria Salonicul, Francia ar căpăta Siria, Italia Albania, iar Anglia Egiptul. Constantinopolul ar rămâne port liber sub inspecțiunea și controlul reprezentanților marilor puteri.

Constantinopol, 24 Nov. Delegații din Turcia și din străinătate ai comitetului însărcinat cu reorganizarea gendarmeriei din Creta au ajuns la deplin acord între sine, cu excepțiunea punctului privitor la înrolarea ofițerilor și tinerilor din străinătate.

DIVERSE.

Bucuri și supărare de-odată. În orașul Vestra Caraby din Svedia s'a întâmplat țilele acestea o mare nenorocire. Un proprietar bogat și-a măritat într-o zi două fete de-odată, una după un inginer și alta după un silvicultor. După cununie e datina în Svedia, că oșpeții și poporul adunat întâmpină noua părechie cu salve de pușcă. Tinerele părechii tocmai au eșit din biserică și voiau să se urce în trăsură, când un om beat descărcă o pușcă ruginită și glonțul nimeri pe sora cea mai tânără în căfa. Într-aceea se descărcă și a doua țeve a puscei, și această nimeri pe cealaltă soră în față, așa că la moment ambele surori au căzut moarte la pământ. Publicul privitor, înfiorat de această scenă grozavă, voi să se arunce cu furie asupra bețivului uci-gaș. Gendarmeria însă a intervenit, legând pe bețiv și ducându-l în arest.

Căsătoria din iubire. Țilele trecute, înaintea altarului din mica biserică a unui suburbii din Hastings (Anglia), o nouă părechie își jură credință. Mirele era bogatul lord Lyveden în etate de 77 ani, iar mireasa o copilă frumoasă, săracă, anume Miss Iulia Emery, în etate de 18 ani. Miss Iulia Emery își trage originea dintr-o familie foarte simplă din Hastings; până atunci ea servea într-o prăvălie. Aci lordul Lyveden a făcut cunoștință cu frumoasa copilă și plăcându-i de ea, i-a oferit la el un post de secretar, pe care copilă îl primi cu plăcere. În scurt timp lordul se amoresă de copilă și ceru mâna. Lordul Lyveden a mai fost odată însurat. Fiul lui cel mai mare, Reverend Courtenay Vernon Fitzwilliam, este tocmai cu 32 de ani mai bătrân decât mama-sa mașteră.

Literatură.

În editura librăriei C. Sfetea din București a apărut Aeneis, partea I din operele complete ale lui P. Vergilius Maro, tradusă în formele originale de George Coșbuc. Prețul 5 lei. Volum elegant, tipar curat și legibil. În prefața volumului d-l Coșbuc spune, că de câțiva ani se ocupă cu traducerea operelor lui Vergil, Homer, Plaut, Terentius și Aristofane. Cu volumul acesta începe seria traducerilor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Noemvre 1896.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur 4%, Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%) and Value.

Cursul pietei Braşov.

Din 25 Noemvre 1896.

Table with 3 columns: Item (e.g., Banonote rom. Camp., Argint român. Cump.), Buy/Sell (Vënd./Vend.), and Price.

Nr. 16445—1896.

Concurs!

Pentru împărtaşirea acelor, cari studiază cu stipendul anual de 400fl., din fundaţiunea Josef Wehlmacher se escrie prin acesta concurs.

Reflectanţii au ca să documenteze:

1. Că dēnşii sunt din Transilvania. şi anume din părţile „monarchiei austro-ungare”, cari înainte de uniunea cu regatul Ungariei, politice au format „marele principat Transilvania”.

2. Că sunt sēraci, i. e., că atât ei cât şi părinţii lor nu posed avere.

3. Că şî percurg studiile cu diligenţă şi cu sporiu bun. Stipendiul se solvesce la cassa orăşenescă în luna lui Februarie şi Septemvre al fiă-cărui an în rate semi-annuale, decursive de câte 200 fl., şi anume până la solvirea legală a studiilor.

Reflectanţii au de a-şî ascerne petiţiunile provēdute cu timbru de 50 cr., până în 2 Decemvre a. c., la óra 1 la prānz acestui magistrat.

Braşov, 14 Nov. 1896.

1110,2—3 Magistratul orăşenesc.

O specialitate naturală nepreţuibilă este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată Isvorul „MATILDA” de Bodok,

care după experienţele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea eficace şi plăcută, mai ales: la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beşicii udului şi ale organelor respiratoire etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară şi prin conţinutul său mare în acid carbonic natural—de un gust şi efect prea plăcut şi binefăcător—va îndeplini chiar şi pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Braşov: strada Căldărarilor Nr. 68, în Sibiu, Sighişóra şi în Alba-Julia: la D-l I. B. Misselbacher sen., în Cluj: la Segesváry és társai, în Deva: la Balog Gyula, în Orestie: la Németh János.

Cu tótă stima: Administraţiunea isvorului „MATILDA.”

JOSEF GYÖRGY, (comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” a 5 cr. se potú cumpéra în librăria Nicolae Ciureu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal

Large table showing train schedules between Budapest and Predeal, including stations like Viena, Szolnok, Oradea-mare, Cluj, Apahida, Ghirish, Cucurdea, Uiuóra, Vinţul de sus, Aiud, Teiuş, Craicinel, Blăşiu, Micăsasa, Copşa-mică, Mediaş, Elisabetopol, Sighişóra, Haşfaléu, Homorod, Agostonfalva, Apeşa, Feldióra, Braşov, Timiş, Predeal, and Bucuresci.

Cucurdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Table showing train schedules between Cucurdea, Oşorheiu, and Regh.-săsesc.

Ghirish — Turda

Table showing train schedules between Ghirish and Turda.

Copşa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraş

Table showing train schedules between Copşa-mică, Sibiu, Avrig, and Făgăraş.

Simeria (Piski) — Hunedóra

Table showing train schedules between Simeria and Hunedóra.

Braşov — Zărneşti

Table showing train schedules between Braşov and Zărneşti.

Mureş — Luduş — Bistriţa

Table showing train schedules between Mureş, Luduş, and Bistriţa.

Arad — Timişóra

Table showing train schedules between Arad and Timişóra.

Sibiu — Cisnădie.

Table showing train schedules between Sibiu and Cisnădie.

Sighişóra — Odorheiu-săcesc.

Table showing train schedules between Sighişóra and Odorheiu-săcesc.

Notă: Órele însemnate în stānga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drēpta de jos în sus. — Numerii încuadraţi cu linii mai negre însemnăză órele de nopţe.